

Miljøkonsekvensrapport

For husdyrbruget Øksendal 19, 7900 Nykøbing Mors

Denne miljøkonsekvensrapport er udarbejdet i overensstemmelse med de krav, der fremgår af Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, BEK nr. 2256 af 29/12/2020 §4 stk. 3-15 med oplysninger og vurderinger, som anført i bekendtgørelsens bilag 1 pkt. E og F om miljøkonsekvensrapporter. Udgangspunktet for rapporten er de generelle oplysninger givet om det ansøgte jf. bekendtgørelsens bilag 1 pkt. B suppleret med de yderligere krav, der fremgår af bekendtgørelsens §4 stk. 4-9 og bilag 1 pkt. E og F.

Bilag 1 pkt. E

E 1 a)	<p><i>Det ansøgtes placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender.</i></p> <p>Der søges om miljøgodkendelse af husdyrbrugets produktionsarealer jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. Produktionen foregår i et eksisterende anlæg til produktion af søer, smågrise og slagtesvin. Der ændres ikke i bygningernes udvendige fremtoning. Der søges om en ændret sammensætning af dyreholdet således, at der bliver mulighed for at opfodre flere af de producerede smågrise.</p> <p>Produktionsanlægget er beliggende Øksendal 19 ca. 5,7 km Ø fra Natura2000 område-nr. 42 Mågerodde og Karby Odde.</p> <p>Anlægget ligger i åbent landskab i landzone præget af og udlagt til landbrugsproduktion, og har indkørsel direkte til offentlig vej. Anlægget ligger ikke indenfor beskyttelseszoner eller -linjer i landskabet.</p> <p>Anlægget ligger umiddelbart ud til vejen, og har ingen nabobeboelser nær udkørslen fra ejendommen. Nabobeboelsen mod vest ligger ca. 275 meter fra anlæggets primære tilkørselsvej og vurderes ikke at generes af vejtransport til og fra anlægget. Naboer vil ikke opleve væsentlige ændringer af vejtransport, der hovedsageligt vil foregå i dagtimerne indenfor normal arbejdstid. Afstanden fra anlægget til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, Frøslevvang 2, er 280 m mod vest, mens nærmeste samlede bebyggelse er ved Frøslevvang 8, 839 m mod syd. Nærmeste byzone er Frøslev By ca. 700 m nordvest for anlægget, og en fremtidig byzone findes 557 meter nordvest for anlægget, ligeledes i forbindelse med Frøslev By. Nærmeste beskyttede ammoniakfølsomme natur er et kategori 3 overdrev 126 m SV for anlægget. Nærmeste kategori 1 natur i habitatområde er et surt overdrev ca. 5,9 km vest for anlægget. Nærmeste kategori 2 natur er et overdrev beliggende ca. 4 km nord for anlægget.</p> <p>Der ændres ikke på anlæggets landskabelige fremtoning og generelle miljømæssige påvirkning af omgivelserne.</p> <p>Bygningerne er placeret jf. bygningsoversigten i ansøgningens afsnit B2. Der ændres med ansøgningen ikke på bygningernes fremtoning i forhold til landskabet, idet ændringer sker inden for bestående rammer.</p>
E 1 b)	<p><i>Det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet.</i></p> <p>Det ansøgte ligger uden for udpeget natur og overholder jf. beregninger i ansøgningssystemet "Husdyrgodkendelse.dk" (se disse) de fastsatte afskæringskriterier for påvirkning af nærliggende natur og omgivelser. Når disse afskæringskriterier overholdes,</p>

	vurderes påvirkningen af omgivelserne ikke at være af et omfang, som giver væsentlige påvirkninger fra det ansøgte husdyrbrug eller i kumulation med andre brug.
E 1 c)	<i>Det ansøgtes særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet.</i> Da der ikke sker bygningsmæssige ændringer i anlægget, påtænkes derfor ikke yderligere bygningsmæssige tiltag for at nedbringe emissionerne af ammoniak og lugt, hvor gældende afskæringskriterier overholdes.
E 1 d)	<i>Den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet.</i> Da der ikke laves væsentlige ændringer i selve anlægget, hvor der primært anvendes en gulvtype, som vurderes som BAT, er det ikke fundet relevant at vurdere nærmere på alternativ anvendelse eller indretning i anlægget, der er indrettet til svineproduktion.
E 2	<i>Et samlet, ikke-teknisk resumé af oplysningerne i nr. 1, litra a-d</i> Der søges om fortsat anvendelse af staldanlægget med den eksisterende bygningsmasse til produktion af søer, smågrise og slagtesvin. Der sker en mindre forøgelse i emission af ammoniak og lugt, idet nogle produktionsarealer ændres fra smågrise til flexgrupper med slagtesvin. Der ændres ikke i bygningernes fremtoning og staldanlæggets indretning. Beregninger i ansøgningssystemet "Husdyrgodkendelse.dk" viser at grænseværdier for påvirkning af omgivelserne overholdes.
E 3	<i>Oplysning om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten.</i> Miljøkonsulent <i>cand.agro.</i> Peter Liebing Grøngaard, Fjordland

Bilag 1 pkt. F

F 1 a)	<i>Beskrivelser af placering. (se pkt. E 1 a)</i>
F 1 b)	<i>Det ansøgtes karakteristika. (se pkt. E 1 a)</i> <i>Fornødne nedrivningsarbejder, og arealanvendelsesbehovet i anlægs- og driftsfaserne.</i> Der ændres ikke i det eksisterende anlæg, hvorfor der ikke sker ændringer i behovet for arealanvendelse.
F 1 c)	<i>En beskrivelse af de væsentligste karakteristika ved det ansøgte husdyrbrugs driftsfase (navnlig en eventuel produktionsproces), f.eks. energibehov og energiforbrug, typen og mængden af de anvendte materialer og naturressourcer (herunder vand, jordarealer, jordbund og biodiversitet).</i> Forbrug: Se miljøansøgning afsnit B8 for forbrug af vand og energi. Anlægget anvendes til opdræt af svin i lukkede, mekanisk ventilerede bygninger. Til produktionen anvendes el til ventilation, belysning, foderfremstilling og fodertransport og andet teknisk udstyr. Vand anvendes hovedsageligt til dyrenes forsyning med drikkevand samt til rengøring af staldanlægget.

	<p>Svineproduktion er ikke afhængig af dyrkning af afgrøder til foder, idet foder kan fremskaffes fra eksterne kilder. Ofte anvendes dog eget dyrket korn i foderblandingerne. For afsætning af husdyrgødningen er produktionen afhængig af, at der kan findes afsætning af husdyrgødningen, hvilket typisk er egne dyrkede arealer eller eksterne aftagere, som kan være gylleaftaler med andre landmænd eller biogasanlæg.</p> <p>Det vurderes, at Husdyrbruget ikke påvirker biodiversiteten, da anlægget ligger udenfor naturområder omkranset af dyrkede arealer, hvor flora og fauna er påvirket af driften af de omgivende dyrkede arealer og menneskelig aktivitet i øvrigt.</p>
F 1 d)	<p><i>Et skøn efter type og mængde over forventede reststoffer og emissioner (såsom vand-, luft-, jordbunds- og undergrundsforurening, støj, vibrationer, lys, varme, stråling) og mængder og typer af affald produceret i anlægs- og driftsfaserne.</i></p> <p>Den forventede affaldsproduktion fremgår af opgørelsen i miljøansøgningens afsnit B8 med en nærmere beskrivelse af de aktuelle fraktioner.</p> <p>I svineproduktionen leveres produktionsfaktorer, der anvendes i større mængder, typisk i løs vægt. Emballageaffald forekommer derfor kun i begrænsede mængder, som bortskaffes i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ. Det vurderes ikke at affald fra svineproduktionen udgør en væsentlig miljøbelastning.</p> <p>Der foretages en sortering, så forbrændingsegnet affald leveres til forbrænding og genbrugsegnet affald sorteres og leveres til genbrug.</p> <p>Spildevand</p> <p>Spildevandsudledningen fra husdyrproduktionen omfatter vaskevandvand fra staldrengøringen og rengøring af anvendt udstyr til behandling af dyr i staldanlægget, samt udendørs rengøring af maskiner på vaskepladser. Der er redegjort for forventede mængder i ansøgningens afsnit B8.</p> <p>Fraktionen ledes til gyllesystemets tankanlæg, hvorfra det udsprede med gyllen på dyrkede arealer. Det vurderes ikke, at der i anlæggets spildevand forekommer stoffer, som kan påvirke miljøet væsentligt. Anvendte rengøringsmidler vurderes nedbrydelige i naturen. De anvendte mængder vand til rengøring vurderes proportionale med anlæggets størrelse og behovet for hygiejnetiltag. Det vurderes ikke at stoffer i spildevandet fra anlægget vil give anledning til nedsivning til grundvand eller overfladevand.</p> <p>Ejendommens sanitære spildevand fra husholdning og WC/bad ledes til septiktank med nedsivning med tilladelse i overensstemmelse med kommunens spildevandsplan. Denne fraktion udgør ikke en væsentlig del af ejendommens spildevand, og det vurderes at udledningen ikke påvirker miljøet væsentligt, når den sker i overensstemmelse med kommunens spildevandsplaner og tilladelser i øvrigt.</p> <p>Overfladevand fra tage og befæstede arealer i øvrigt vurderes ikke at indeholde skadelige stoffer, der kan påvirke miljøet eller recipienten, når udledningen sker i overensstemmelse med gældende regler.</p> <p>Emissioner til luften</p> <p>Ved ansøgning om miljøgodkendelse er der foretaget beregninger over udledningen af ammoniak og lugt til omgivelserne, og påvirkningen på nærmeste natur, naboer og bebyggelser i øvrigt med ammoniak og lugt er angivet i ansøgningen (der henvises til miljøansøgningens afsnit B5 og B6).</p>

Når gældende afskæringskriterier overholdes, vurderes anlægget ikke at påvirke omgivelserne i et omfang, som giver væsentlige påvirkninger af natur og omgivelser, eller væsentlige gener i menneskers beboelses- og opholdsområder,

Nedsivningsrisiko fra anlægget til jordbund og undergrund

Anlæggets gulve, gyllekanaler og rørsystemer består af tætte materialer, der er uigennemtrængelige for væsker. Det vurderes ikke, at der vil ske udledning fra anlægget til undergrunden.

Udspreddning af husdyrgødning som næringsstoffer til planteproduktionen reguleres i Danmark af generelle regler, som sikrer at næringsstoffer tildeles dyrkede afgrøder på en hensigtsmæssig måde.

Støj

I ansøgningens afsnit B7 er der redegjort for, hvilke støjkloder der forventes at afgive støj til omgivelserne.

Fra svinestalde vurderes støj fra ventilatorer at udgøre en væsentlig støjbelastning i forhold til omgivelserne, idet der er et ventilationsbehov i staldene døgnet igennem. Afstandene til nærmeste nabobebyggelsers opholdsarealer er dog så store, at det vurderes at støjbelastningen ikke overskrider Miljøstyrelsens støjgrænser og derfor ikke påvirker naboerne udover, hvad der må anses som acceptabelt i deres opholdszoner.

Øvrigt teknisk udstyr, som højtryksrensere, kompressorer m.m. vil typisk være placeret indendørs i bygninger, der afskærmer mod væsentlige støjgener til omgivelserne.

Mængden af eksterne kørsler til og fra anlægget er af et begrænset omfang, der ikke vurderes at påvirke omgivelserne med støj væsentligt.

Vibrationer

Teknisk udstyr med motor samt kørsel med traktorer og lignende omkring anlægget vil give vibrationer. Disse vurderes dog ikke at forplante sig til omgivelserne udenfor ejendommen i væsentligt omfang. Kørsel til og fra ejendommen på veje, hvor offentligheden har adgang, reguleres af anden lovgivning.

Lys fra anlægget.

Lys, der kan påvirke omgivelserne, kommer fra rumoplysning inde i bygningerne og udendørs arbejdsbelysning monteret ved porte og pladser, hvor der kan være behov for belysning, når det er mørkt.

Belysning inde i bygningerne vurderes ikke at virke blændende udenfor anlægget i et omfang, der kan påvirke mennesker i betydende omfang. Når det i øvrigt tilstræbes at unødige indendørs belysning er slukket i nattetimerne, vurderes indendørs belysning ikke at udgøre et problem for mennesker eller dyrs sundhed og trivsel.

Udendørs belysning kan virke blændende i forhold til omgivelserne. Dog er der kun udendørs belysning på gårdspladsen og på stuehuset. Disse er kontrolleret med timer. Dermed vurderes påvirkningen af omgivelserne at være af et omfang, der ikke belaster mennesker og dyr væsentligt.

Varmepåvirkning

	<p>I stalde er der både varmeudskillelse fra dyrenes stofskifte og eventuel tilførsel fra et varmeanlæg.</p> <p>I svineproduktion er der generelt tale om isolerede bygninger, hvor et unødigt varmeforbrug søges undgået, for at undgå spild af ressourcer.</p> <p>Det vurderes, at varme fra bygningerne ikke påvirker de nære omgivelser i væsentlig omfang</p> <p>Stråling</p> <p>Stråling kommer typisk fra radioaktive kilder samt elektromagnetiske udladninger</p> <p>Der anvendes ikke radioaktive stoffer i husdyrproduktionen, hvorfor der ikke forekommer stråling fra sådanne kilder.</p> <p>Elektrisk og elektronisk udstyr udsender elektromagnetiske påvirkninger til omgivelserne. Fra staldanlæggets tekniske udstyr vurderes det dog ikke at være af et omfang der er har væsentlig rækkevidde og som kan påvirke mennesker og omgivelser i væsentligt omfang, ligesom de ikke vurderes at påvirke menneskers og dyrs sundhed.</p>
F2	<p><i>En beskrivelse af de rimelige alternativer (f.eks. vedrørende projektets udformning, teknologi, placering, dimensioner og størrelsesorden), som ansøger har undersøgt, og som er relevante for det ansøgte husdyrbrug og dets særlige karakteristika, og angivelse af hovedårsagerne til det trufne valg, herunder en sammenligning af miljøpåvirkningerne.</i></p> <p>Den nuværende produktion under gældende godkendelse er en alternativ, om end uhensigtsmæssig, løsning. Med gældende godkendelse vil husdyrbruget fortsat have et produktionsomfang, der er defineret ved et antal dyr og et fast vægtinterval. I dag efterspørger slagterierne grise med en højere slagtevægt end den gældende tilladelse giver mulighed for. Desuden er der ønske om at opfede flere af de producerede smågrise på ejendommen.</p> <p>Ved at fortsætte med gældende godkendelse vil husdyrbruget have ringere mulighed for at konkurrere med andre svineproducenter, der kan levere grise ved den efterspurgte vægt. Dette alternativ er derfor fravalgt af hensyn til virksomhedens fortsatte drift.</p> <p>Da anlæggets tekniske udstyr fortsat er funktionsdygtigt og i god stand, vurderes det ikke aktuelt at foretage væsentlige udskiftninger på nuværende tidspunkt.</p>
F3	<p><i>En beskrivelse af de relevante aspekter af den aktuelle miljøstatus (referencescenarie) og en kort beskrivelse af dens sandsynlige udvikling, hvis det ansøgte husdyrbrug ikke gennemføres, for så vidt naturlige ændringer i forhold til referencescenariet kan vurderes ved hjælp af en rimelig indsats på grundlag af tilgængeligheden af miljøoplysninger og videnskabelig viden.</i></p> <p>Vurderes ikke relevant, da der er tale om bestående anlæg uden fysiske ændringer, som fremover ønskes administreret efter § 16 a i Lov husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.</p>

F4	<p><i>En beskrivelse af de i § 4, stk. 8, nævnte faktorer, der kan forventes at blive berørt i væsentlig grad af det ansøgte husdyrbrug: Befolkningen, menneskers sundhed, biodiversiteten (f.eks. fauna og flora), jordarealer (f.eks. inddragelse af arealer), jordbund (f.eks. organisk stof, erosion, komprimering og arealbefæstelse), vand (f.eks. hydromorfologiske forandringer, kvantitet og kvalitet), luft, klima (f.eks. drivhusgasemissioner, virkninger, der er relevante for tilpasning), materielle goder, kulturarven, herunder den arkitektoniske og arkæologiske aspekter, og landskab.</i></p> <p>Anlæggets placering og kulturarv</p> <p>I ansøgningens afsnit B4 er anlæggets placering indenfor planområder og zoner angivet.</p> <p>Vurderinger</p> <p>Miljøgodkendelse af anlægget efter § 16 a, vurderes ikke at have negativ indvirkning på beskyttede naturtyper, beskyttede landskaber, beskyttelseszoner og -linjer i landskabet og fredede fortidsminder og diger i omgivelserne, idet der ikke ændres i bygningsmassen.</p> <p>Påvirkning af mennesker</p> <p>Negativ påvirkning af menneskers og dyrs sundhed tilstræbes undgået gennem sundhedsstyring og medicin håndtering i henhold til gældende lovgivning og gennem forholdsregler for at undgå udslip af miljøskadelige stoffer fra produktionen.</p> <p>Risikoen for overførsel af smittefarlige mikroorganismer eller antibiotikaresistens fra husdyr til mennesker håndteres af generelle veterinærregler i fødevarerstyrelsens regi, som også involveres, hvis der i en besætning konstateres sygdomme, som kan udgøre en alvorlig risiko for menneskers sundhed. Eventuelle sundhedsmæssige problemer i besætningen, som eventuelt kunne påvirke menneskers sundhed, håndteres af dyrlægen ved de lovpligtige jævnlige konsultationer i besætningen i samarbejde med veterinærmyndighederne, hvis der opstår mistanke om smitte med alvorlige anmeldeligt sygdomme.</p> <p>For i det daglige at minimere risikoen for at føre smitte med forskellige mikroorganismer ind og ud af staldene, sker ind- og udgang til og fra staldanlægget gennem et forrum, hvor der skiftes tøj og som minimum foretages håndvask.</p> <p>Husdyrbruget er beliggende så langt fra de nærmeste naboer, at de ikke vurderes at blive påvirket af det mikrobielle miljø i staldanlægget eller påvirket af væsentlige mængder ammoniak eller andre stoffer gennem luften.</p> <p>Beregninger i Husdyrgodkendelse.dk viser at lugtgenegrænserne til nærmeste nabo, Frøslevvang 9, er overholdt. Der er yderligere beregnet lugtgenestande til beboelsen Frøslevvang 2, den samlede bebyggelse ved Frøslevvang 8 samt byzonen og den fremtidige byzone ved Frøslev By, Frøslev, som alle overholdes. Det vurderes derfor, at omgivelserne ikke påvirkes væsentligt af lugtgener fra produktionsanlægget.</p> <p>Med de veterinære regler, der er gældende i Danmark, sammen med de driftsmæssige tiltag, der gøres i besætningen, vurderes det samlet, at produktionen på det ansøgte anlæg ikke er til fare for befolkningen og menneskers sundhed.</p>
----	---

Natur

I ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget en beregning af ammoniakpåvirkningen af nærliggende natur

Nærmeste kategori 1-natur, som omfatter ammoniakfølsomme naturtyper inden for Natura 2000-områder, jf. Husdyrbruglovens § 7, er et surt overdrev ved Natura 2000-område nr. 42, Mågerodde og Karby Odde, som ligger ca. 5,7 km fra anlægget. Jf. beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk, påvirkes naturområdet ikke væsentligt af anlægget og overholder gældende afskæringskriterier af produktionen, Beregningerne viser således en påvirkning på 0,0 kg NH₃-N/ha/år. Anlægget overholder således kravet om maksimal deposition, jf. Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug BEK 2256 af 29/12/2020, §26.

Nærmeste kategori 2-natur, som omfatter ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 7, er et overdrev beliggende cirka 3,9 km nord for anlægget. Der er foretaget en ammoniakdepositionsregning på dette område, som viser at totaldepositionen fra husdyrbruget er på 0,0 kg NH₃-N/ha/år. Beskyttelsesniveauet for kategori 2-natur er 1,0 kg NH₃-N/ha/år. Det vurderes på den baggrund, at området ikke vil blive væsentligt påvirket af miljøgodkendelsen.

Nærmeste kategori 3-natur er et overdrev, der ligger cirka 125 meter sydvest for anlægget. Kategori 3-natur omfatter øvrige ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af kategori 1 eller 2. Det er heder, moser og overdrev omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove.

Ved godkendelse og tilladelse til etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug vurderer kommunen, om der skal stilles krav til den maksimale merdeposition af ammoniak fra husdyrbruget til kategori 3-natur. Kravet kan dog ikke være under 1,0 kg NH₃-N/ha/år. Der er foretaget en ammoniakdepositionsregning på området, som viser at merdepositionen er på -0,1 kg NH₃-N/ha/år i forhold til nudriften og 0,1 kg i forhold til 8-årsdrift. Det vurderes på den baggrund, at området ikke vil blive væsentligt påvirket af projektet.

Da grænseværdier for udledning af NH₃-N til beskyttet ammoniakfølsom natur er overholdt vurderes NH₃-N udledningen fra anlægget ikke at medføre væsentlige påvirkninger i tilstanden af omkringliggende ammoniakfølsom natur.

Natura2000

Ammoniakdeposition på Natura 2000-områder

Produktionsanlægget Øksendal er beliggende ca. 5,7 km øst for Natura 2000-område nr. 42, Mågerodde og Karby Odde.

Ammoniakemissionen vurderes ikke at medføre en risiko for en væsentlig påvirkning af de beskyttede naturtyper indenfor Natura 2000-området, jævnfør ovenstående gennemgang af naturområder i nærheden af anlægget, og dermed heller ikke for de arter, der danner udpegningsgrundlag for områderne. Det vurderes på baggrund heraf, at det ansøgte projekt **isoleret set** ikke via ammoniakfordampning kan få negativ

indvirkning på arterne og naturtyperne, som Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte.

Det vurderes desuden, at det ansøgte projekt, **i kumulation med andre projekter**, ikke vil få negativ virkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området som følge af ammoniakemission, jf. ovenstående gennemgang af naturområder i nærheden af anlægget. Det konkluderes på baggrund af ovenstående, at det ikke i henhold til habitatbekendtgørelsen er nødvendigt at foretage en miljøkonsekvensvurdering i forhold til ammoniakpåvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder som følge af ammoniakfordampning fra anlægget.

Biodiversitet

Der er tale om et eksisterende anlæg beliggende i åbent landskab omkranset af dyrkede arealer. Det vurderes, at der med den ansøgte godkendelse ikke vil ske ændret påvirkning af området og dets fauna og flora.

Der inddrages ikke yderligere arealer til anlægget. De begrænsede indvendige ændringer vurderes ikke at påvirke områdets fauna og flora.

Bilag 4 arter

Særligt udpegede Bilag IV arter.

Bilag IV i EU's habitatdirektiv indeholder en liste over udvalgte dyre- og plantearter, som medlemslandene er forpligtet til generelt at beskytte, uanset om de forekommer inden for eller uden for beskyttelsesområderne. For at beskytte bilag IV-arter må disse yngle- og rasteområder ikke beskadiges eller ødelægges. Derfor skal land- og skovbrug tilrettelægges deres aktiviteter, således levevilkårene for arterne ikke forringes. Det er lodsejerens eget ansvar ikke at beskadige eller ødelægge bilag IV-arternes yngle- eller rasteområder, også selvom myndighederne ikke har oplyst om konkrete forekomster af bilag IV-arter i området.

Særligt beskyttede plante- og dyrearter omfattet af bilag IV i EU's Habitatdirektiv (92/43 EØF af 21-05-1992) kan have voksested, levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted i området. De forventes dog ikke at have permanent levested i umiddelbar nærhed af produktionsanlægget pga. intensivt dyrkede arealer og menneskelig aktivitet. Leve- eller voksesteder vurderes derfor ikke at påvirkes af produktionsanlægget. I en radius på 2 km omkring anlægget er der ikke registreret beskyttede arter, ifølge Danmarks Miljøportal: [Naturdata](#).

Anlæggets påvirkning af omkringliggende beskyttede naturarealer vurderes ikke at overstige gældende krav, hvorfor det ikke bør påvirke potentielle leve- og ynglesteder for beskyttede arter. Der sker ingen væsentlig fysisk ændring af anlægget, så der ændres ikke på eventuelle levesteder omkring anlægget. Det vurderes derfor at produktionsændringen i eksisterende bygninger ikke vil have negativ indflydelse på beskyttede arter i omgivelserne.

Kilder:

Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV. Faglig Rapport nr. 635 (2007).
Danmarks Miljøundersøgelser.

	<p><i>Overvågning af arter 2004-2011. Videnskabelig Rapport nr. 50 (2013). Nationalt Center for Miljø og Energi.</i></p> <p><i>Landbrugsdrift og beskyttelse af særlige arters yngle- og rasteområder. (2010). Miljøministeriet og Videnscentret for Landbrug.</i></p> <p><i>Danmarks Miljøportal, kortmateriale over arter fundet i forbindelse med myndighedernes naturovervågning. http://naturdata.miljoportal.dk/speciesSearch.</i></p>
F5	<p><i>En beskrivelse af det ansøgte husdyrbrugs forventede væsentlige virkninger på miljøet som følge af bl.a.</i></p> <p><i>a) Anlæggelsen og tilstedeværelsen af det ansøgte husdyrbrug, herunder, hvor det er relevant, nedrivningsarbejder.</i> Anlægget ændres ikke i forbindelse med miljøgodkendelsen. Det vurderes derfor, at godkendelse efter § 16 a ikke vil medføre væsentlige ændringer i forhold til omgivelserne.</p> <p><i>b) Brugen af naturressourcer, navnlig jordarealer, jordbund, vand og biodiversitet, så vidt muligt under hensyntagen til en bæredygtig adgang til disse ressourcer.</i> Brug af naturressourcer skønnes at være stort set uændret med miljøgodkendelsen. Der forventes en mindre stigning i vandforbrug. Adgang til vand foregår på samme måde som hidtil.</p> <p><i>c) Emissionen af forurenende stoffer, støj, vibrationer, lys, varme og stråling, opståelsen af gener og bortskaffelsen og genvindingen af affald.</i> Besvaret under punkt F1 d.</p> <p><i>d) Faren for menneskers sundhed, kulturarven og miljøet (f.eks. på grund af ulykker eller katastrofer).</i> Større katastrofer eller ulykker, der medfører at anlægget tilintetgøres, vurderes ikke at forårsage væsentlig fare for menneskers sundhed, kulturarven og miljøet på grund af anlægget, da der ikke forventes udslip af farlige stoffer til omgivelserne fra produktionsprocessen. Udslip af gylle fra en lækkeret tank vurderes at kunne opfanges indenfor ejendommens rammer.</p> <p><i>e) Kumulationen af det ansøgte husdyrbrugs virkninger med andre eksisterende og/eller godkendte projekter, idet der tages hensyn til eventuelle eksisterende miljøproblemer i forbindelse med områder af særlig miljømæssig betydning, som kan forventes at blive berørt, eller anvendelsen af naturressourcer.</i> I Husdyrgodkendelse.dk er der i beregningerne taget højde for kumulative virkninger fra andre husdyrbrug i området. Der er ikke kendskab til andre former for projekter eller virksomheder i nærheden, hvor kumulation med husdyrbruget kan forværre eller forårsage miljøproblemer. Når gældende afskæringskriterier for påvirkningen af natur og omgivelser overholdes, vurderes påvirkningen fra ansøgte produktion ikke at påvirke disse omgivelser i væsentligt omfang. Beregningerne fremgår af ansøgningen med skema-nr. 228187.</p>

	<p><i>f) Det ansøgte husdyrbrugs indvirkning på klimaet (f.eks. arten og omfanget af drivhusgasemissioner) og projektets sårbarhed over for klimaændringer.</i></p> <p>Dyrene producerer som en naturlig del af deres foderomsætning og stofskifte CO₂ og metan. Hertil sker der en udledning af specielt CO₂ grundet energiforbrug til transport og forarbejdning af råvarer og produktion. I Danmark arbejder brancheorganisationerne for reduktion af udledningen af CO₂, metan og andre drivhusgasser. Det vurderes derfor, at udledningen fra anlægget søges minimeret og i øvrigt er proportional med produktionens størrelse.</p> <p>Der er ikke lavet klimasikring af anlægget. Det vurderes, at anlægget ikke er sårbart over for klimaændringer inden for dets rentable levetid, grundet beliggenheden ca. 33 meter over havet.</p> <p><i>g) De anvendte teknologier og stoffer.</i></p> <p><i>Beskrivelsen af de forventede væsentlige virkninger på de § 4, stk. 8, angivne faktorer bør omfatte projektets direkte virkninger og i givet fald dets indirekte, sekundære, kumulative, grænseoverskridende, kort-, mellem- og langsigtede, vedvarende eller midlertidige samt positive eller negative virkninger. I beskrivelsen bør der tages hensyn til de miljøbeskyttelsesmål, der er fastlagt på EU- eller medlemsstatsplan, og som er relevante for det ansøgte husdyrbrug.</i></p> <p>Anlæggets påvirkninger af det omgivende miljø er beregnet i ansøgningssystemet "Husdyrgodkendelse.dk", som beregner på grundlag af normer fastlagt af Aarhus Universitet. Når påvirkningen af omgivelserne overholder afskæringskriterierne, vurderes anlægget ikke forårsage væsentlig negativ påvirkning af omgivelserne, herunder områder, der er udpeget som særligt beskyttede.</p> <p>Da anlægget er placeret langt fra landegrænser, vurderes anlægget ikke at påvirke områder udenfor Danmarks grænser</p>
F6	<p><i>En beskrivelse af hvilke metoder eller beviser, der er anvendt til identificeringen og forudberegningen af de væsentlige virkninger på miljøet, herunder oplysninger vedrørende eventuelle vanskeligheder (f.eks. tekniske mangler eller manglende viden) i forbindelse med indsamlingen af de krævede oplysninger og vedrørende de vigtigste usikkerheder.</i></p> <p>Alle beregninger for emissioner er foretaget i Husdyrgodkendelse.dk på basis af normer fastlagt af Aarhus Universitet. Disse vurderes at være fagligt velfunderede. Angivelser for forbrug af hjælpestoffer og produktion af gylle m.m. er vurderet i forhold til brancheopgørelser udarbejdet af Seges.</p>
F7	<p><i>En beskrivelse af de påtænkte foranstaltninger med henblik på at undgå, forebygge, begrænse eller om muligt neutralisere identificerede væsentlige skadelige virkninger på miljøet og, om relevant, af eventuelle foreslåede overvågningsordninger. Denne beskrivelse bør redegøre for, i hvilken grad de væsentlige skadelige virkninger på miljøet undgås, forebygges, begrænses eller neutraliseres, og bør dække både anlægs- og driftsfasen.</i></p>

	<p>Der er tale om bygninger konstrueret med fast bund uigennemtrængelige for fugt, hvilket gør, at risikoen for nedsvivninger fra anlægget er lav. Gylle pumpes af lukkede rørledninger til opbevaringstanke, og pumpes til gyllevogn under opsyn.</p> <p>Ved eventuelt spild eller overløb af gylle, vil gyllen straks blive opsamlet. Ved større spild tilkaldes beredskabet, og halm, savsmuld el.lign. bruges til inddæmning af gyllen for at undgå, at det løber til drænbrønd, kloak eller vandmiljø.</p> <p>Olie og kemikalier opbevares og håndteres i henhold til gældende forskrifter, og giftige bekæmpelsesmidler opbevares under lås. Ved mindre spild af kemikalier eller olie forsøges væsken opsuget, og det forurenede jord bortskaffes som farligt affald. Ved større spild tilkaldes beredskabet og inddæmning af spildes forsøges.</p> <p>Husdyrbrugets tiltag for at forhindre spild og udslip af gylle, kemikalier og andre risikostoffer vurderes samlet at være tilstrækkeligt til at imødekomme risikoen for nedsvivning fra anlægget ved eventuelle uheld.</p> <p>Husdyrbrugets gylletanke er ikke beliggende i risikoområde, og det vurderes derfor, at en eventuel sprængning af en gyllebeholder ikke kan medføre forurening af nærliggende søer eller vandløb eller andre natur-, vådområder.</p> <p>Affald, medicinrester og døde dyr håndteres efter gældende forskrifter og afleveres/afhentes jf. gældende regler og ordninger, hvilket sikrer mod uønskede miljøpåvirkninger.</p> <p>Hvor der opstår uheld med risiko for udslip af miljøskadelige stoffer, kontaktes kommunens miljøberedskab. Hvor der er overhængende fare, alarmeres alarmcentralen på telefon 112.</p>
F8	<p><i>En beskrivelse af det ansøgte husdyrbrugs forventede skadelige virkninger på miljøet som følge af det ansøgte husdyrbrugs sårbarhed over for større ulykker og/eller katastrofer, som er relevante for det ansøgte husdyrbrug. Relevante foreliggende oplysninger indhentet via risikovurderinger foretaget i henhold til EU-lovgivning såsom Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/18/EU eller Rådets direktiv 2009/71/Euratom eller relevante vurderinger foretaget i henhold til national lovgivning kan bruges til dette formål, forudsat at kravene i nærværende direktiv opfyldes. Beskrivelsen bør, hvor det er relevant, omfatte de påtænkte foranstaltninger til forebyggelse eller afbødning af sådanne begivenheders væsentlige skadelige virkninger på miljøet og oplysninger om beredskabet med henblik på håndtering af sådanne nødsituationer.</i></p> <p>Besvaret under pkt. F5 d)</p>
F9	<p><i>Et ikke-teknisk resumé af de på grundlag af punkt 1-8 fremlagte oplysninger.</i></p> <p>Der er søgt miljøgodkendelse efter § 16 a af et eksisterende anlæg, hvor hidtidig drift videreføres med få ændringer. Påvirkningen af nærliggende natur i forhold til nudrift overholder jf. beregninger i ansøgningssystemet gældende afskæringskriterier for påvirkning med ammoniak. Alle lugtgenekrav til nabobebyggelser overholdes, og der er redegjort for andre mulige påvirkninger fra anlægget i form af støj, støv, stråling og mikrobiel aktivitet, som vurderes ikke at påvirke omgivelserne i væsentligt omfang eller udgøre en sundhedsrisiko for mennesker, flora og fauna.</p>

F10	<p><i>En referenceliste med oplysninger om kilderne til de i rapporten indeholdte beskrivelser og vurderinger.</i></p> <p><i>Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV. Faglig Rapport nr. 635 (2007). Danmarks Miljøundersøgelser.</i></p> <p><i>Overvågning af arter 2004-2011. Videnskabelig Rapport nr. 50 (2013). Nationalt Center for Miljø og Energi.</i></p> <p><i>Landbrugsdrift og beskyttelse af særlige arters yngle- og rasteområder. (2010). Miljøministeriet og Videnscentret for Landbrug.</i></p> <p><i>Danmarks Miljøportal, kortmateriale over arter fundet i forbindelse med myndighedernes naturovervågning. http://naturdata.miljoportal.dk/speciesSearch.</i></p> <p>Vejledning Magnetfelter og højspændingsanlæg Forvaltning af forsigtighedsprincip ved miljøscreening, planlægning og byggesagsbehandling. Elbranchens Magnetfeltudvalg og KL (Kommunernes Landsforening)</p>
-----	---